

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Viktor Rydberg
gymnasium Odenplan i Stockholms kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Viktor Rydberg gymnasium Odenplan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de ämnesplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Viktor Rydberg gymnasium Odenplan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna säkerställa att skolans gemensamma arbets- och förhållningssätt är tydliga och att de tillämpas av lärarna.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **18 december 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2025:2913) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt av inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att på olika vis följa upp skolenhetens kunskapsresultat och att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Uppföljningen sker systematiskt exempelvis på program- och klassnivå samt uppdelat utifrån kön. Som en del av uppföljningen gör rektorn återkommande olika former av lektionsbesök samt möter elevrepresentanter vid programråd och skolråd. Flera kunskapsresultat och enkätresultat ligger till grund för uppföljningen liksom att tre biträdande rektorer med programansvar har ett stort fokus på pedagogisk utveckling. Uppföljningen baseras också på att skolans elevhälsa återkommande närvarar i klassrummen på vissa program, kombinerat med regelbundna möten med rektorn.

Utifrån uppföljningarna analyserar rektorn resultaten samt beslutar om utvecklingsåtgärder och hur resurser ska fördelas. Analysarbetet sker regelbundet och är schemalagt i olika forum. Vissa enkäters fritextsvar analyserar rektorn med stöd av artificiell intelligens för att kategorisera data. Därefter involveras elever, mentorer och biträdande rektorer i att diskutera resultaten. Rektorn fattar sedan beslut om nödvändiga åtgärder samt fördelar resurser utifrån identifierade behov. Skolledningen har efter

analyser beslutat om ett utvecklingsområde med ett arbetssätt där målet är att ge alla elever en större helhetsbild och en mer övergripande samverkan. Skolans utvecklingsområde handlar om att planering och bedömning frekvent ska ske i samarbete mellan ämnen och kurser. Ett annat exempel på att rektorn fattar beslut om hur resurser ska fördelas är att vissa elevgrupper får två lärare i några ämnen, utifrån behov som framkommit i form av lägre kunskapsresultat vid tester under läsårets inledning.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar till viss del det pedagogiska arbetet med ett fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdragen. Rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka genom mötesstrukturer bland annat med regelbundna schemalagda möten. Var tredje vecka träffas skolans alla lärare för ett gemensamt möte och utöver det finns regelbundna programlag årskursvis samt ämnesmöten. Rektorn försäkrar sig om att det sker ett kollegialt lärande inom respektive program som ger avtryck i undervisningen, genom exempelvis lektionsobservationer.

Vidare tydliggör rektorn endast delvis skolans arbets- och förhållningssätt. Viss information ges till lärarna i början och i slutet av läsåret och därutöver finns information om rutiner och förhållningssätt publicerade på en digital plattform. Ändock finns olika beskrivningar av vilka regler och förhållningssätt som gäller och det finns en variation av regler mellan program, mellan årskurser och mellan olika grupper av lärare. Ett av målen i skolans kvalitetsarbete är att utveckla och implementera gemensamma rutiner utifrån att det har varit olika arbetssätt på de två skolorna som slogs ihop för två år sedan. I Skolinspektionens skolenkät 2024 anger nästan var tredje lärare att det i ganska liten utsträckning genomförs utvecklingsinsatser som de tycker behövs. Skolan har ett antal förstelärare, det framkommer dock olika beskrivningar av deras roller och förutsättningar. Elevhälsan arbetar på olika sätt med regler inom de olika programmen. Vissa elever har påbörjat ett arbete med skolans ordningsregler. Nyanställda lärare får viss introduktion i arbetet genom programlaget och i några fall tilldelas också en mentor under deras första tid på skolan.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Skolan har ett jämställdhetsarbete och vidtar vid behov åtgärder för att alla elever oavsett könstillhörighet ska få samma förutsättningar att lära och utvecklas. Arbetet sker dock inte systematiskt. Rektorn följer upp kunskapsresultat och värdegrundsarbetet utifrån kön. Ett exempel på jämställdhetsarbete är att skolan varje år under delar av vecka sex behandlar jämställdhet på olika sätt inom olika program. Innehållet i detta arbete planeras av skolledning tillsammans med elevskyddsombud och representanter från elevhälsan. Arbetet under veckan innehåller bland annat föreläsningar av inbjudna gäster samt möjligheter för elever och lärare att diskutera kring hur man är som vän i olika relationer och samtal om porr. Skolans lärare och elevhälsa arbetar med att främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter så att alla elever får samma förutsättningar att lyckas. Ett exempel är att elever i en kurs diskuterat löneskillnader i samhället mellan kvinnor och män. Ett annat exempel är att elevhälsan deltagit inom ett visst program utifrån att det endast var kvinnor från det programmet som besökte dem. Syfte var att få även män att komma till elevhälsan. I jämställdhetsarbetet ingår också flera arbetssätt i vilka lärarna fördelar ordet till eleverna så att alla får komma till tals. Rektorn har även analyserat elevers frånvaro och konstaterar att inga signifikanta skillnader finns mellan kvinnor och män.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna säkerställa att skolans gemensamma arbets- och förhållningssätt är tydliga och att de tillämpas av lärarna.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att skolans gemensamma arbets- och förhållningssätt inte är tydliga och att de tillämpas på olika vis av olika lärare. Detta innebär en risk att elever fortsatt inte upplever utbildningen som likvärdig och att de inte känner sig lyssnade på.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärare och elever gemensamt beslutar vilka arbets- och förhållningssätt som

tydligt ska gälla på skolan. Det kan exempelvis handla om skolans gemensamma ordningsregler eller på vilka sätt återkoppling ges till elever. Ordningsreglerna behöver i högre grad än idag regelbundet utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Det är också viktigt att rektorn ser till att olika personalgrupper och funktioner, exempelvis förstelärare, har tydliga roller och mandat, samt att de samspelar med varandra för att främja undervisningen och elevernas lärande. Likaså kan elevhälsans arbete tydliggöras så att det blir mer gemensamt och likvärdigt för alla elever på alla program.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4–8 §§ gymnasieförordningen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är strukturerad och varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Lektioners innehåll och arbetsprocesser är anpassade till den tid för lektionen som är avsatt. De flesta lektioner startar med en tydlig och gemensam introduktion som synliggör innehållet och flödet mellan aktiviteter och uppgifter. Lärarna tydliggör vad som ska ske under lektionen och delger därutöver eleverna kursens mål, innehåll och uppgifter på skolans digitala plattform. Vidare finns en variation och balans både vad gäller arbetsuppgifter och sätt att utföra uppgifterna på. Ett exempel är att det under en språklektion varvas enskilt arbete med moment i större och mindre grupper utifrån en aktuell nyhetssändning som

läraren visat för eleverna. Generellt får eleverna på olika sätt stöd av lärare för att förstå uppgiften, att komma i gång med arbetet och för att bibehålla sitt engagemang. Lärarna ger tydliga beskrivningar, förklarar ord och begrepp samt uppmuntrar och stöttar elever utifrån behov. Ett exempel är att elever under en lektion fokuserat interagerar med varandra genom att diskutera naturvetenskapliga begrepp, där läraren leder eleverna framåt i deras kunskapsutveckling.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Undervisningen innehåller naturliga inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Lärarna har överlag ett bemötande som stärker elevernas självförtroende. Ett exempel från en lektion är att lärandemiljön eleverna befinner sig i tydligt motiverar dem att framgångsrikt lösa matematiska problem såväl självständigt som i spontana mindre grupper. Under samma lektion använder läraren tydliga rörelser med händerna för att ge elever strategier för att få även rutinmässiga uppgifter intressanta. Lärare förmedlar generellt höga förväntningar på eleverna genom att ställa realistiska krav på elevers prestationer. Samtidigt förekommer lektioner där vissa elever under längre stunder ägnar sig åt annat än skolarbetet genom att de använder datorn till att titta på film eller använder sociala medier på sina mobiltelefoner.

Undervisningens innehåll och arbetssätt är anpassat till elevgruppen så att arbetet stimulerar och utmanar elever. Lärarna skapar generellt ett tillåtande klimat där elever interagerar med varandra och vågar gissa och samtala om olika lösningar. Arbetsformerna anpassas utifrån vad som är gynnsamt för eleverna och tar sig i uttryck i form av enskilt arbete varierat med helklassundervisning. Ett exempel är att elever utifrån olika källor arbetar enskilt med ett antal institutioner inom Europeiska unionen för att sedan med hela klassen diskutera begreppen. Undervisningen innehåller en tillräcklig svårighetsgrad för att stimulera och utmana alla elever. Genom skolans valda ämnesövergripande arbetsformer anpassas även vissa uppgifter så att de utgör bedömningsunderlag i två ämnen. Exempelvis skriver elever samhällsuppgifter på engelska och får bedömningar av båda berörda lärarna utifrån kriterier i respektive ämne.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Undervisningen innehåller tillfällen där eleverna får möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande och lärare ser till att elever får möjlighet att arbeta med frågor där svaret inte är på förhand givet. Ett exempel är ett samtal mellan elever och lärare huruvida Sverige som en del av Europeiska unionen framöver kan komma att ingå i den monetära unionen med euro som valuta. Vidare utformar lärarna undervisningen så att eleverna får möjlighet att utarbeta strategier för sitt eget lärande. Exempelvis får elever frekvent instruktioner i ett ämne om vilka olika Lösningstrategier de kan välja bland för att effektivt lösa matematiska frågeställningar. Läraren uppmanar sedan elever att välja vilken av metoderna de själva tycker bäst om.

I undervisningen ingår till viss del varierade metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna. Några exempel är att elever har ett visst inflytande vid planeringar gällande datum för prov samt hur former för examinationer kan varieras. Vidare visar granskningen att elever får göra digitala utvärderingar efter olika kurser. I vissa kurser genomförs också utvärderingar under kursens gång i form av mittkurssamtal så att elevers synpunkter i viss grad påverkar det kommande arbetet. Samtidigt visar granskningen att lärare sällan förändrar undervisningen utifrån elevers framförda åsikter.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom området, men vill påtala vikten av att rektorn säkerställer att det i undervisningen ingår varierade metoder för att regelbundet planera och utvärdera tillsammans med eleverna.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6–7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Arbete för trygghet

Skolan har ett medvetet arbete för att skapa trygghet och arbetet har sin grund i analyser av elevernas upplevelse av trygghet samt personalens gemensamma förhållningssätt i programlagen. Värdegrundsresultat följs regelbundet upp med hjälp av flera interna och externa enkäter. Inför analysarbetet finns möjlighet att sortera svar i kategorierna man, kvinna eller annan könsidentitet. Trygghetsresultat analyseras inledningsvis av rektorn och elevhälsans representanter. Några av frågorna i trygghetsenkäter handlar om eleven har kommit in i gruppen, om eleven har kompisar och någon att äta lunch med. Vid analysarbetet har flera riskområden identifierats. Ett exempel är att var fjärde elev på skolan inte känner sig som en del av gemenskapen och ett annat är att skolans entré upplevs som otrygg då det är lätt för obehöriga att ta sig in där. En åtgärd som utifrån detta vidtagits för en ökad trygghet är att elevers känsla av tillhörighet stärks genom enstaka gemenskapsfrämjande aktiviteter mellan program och årskurser. Därutöver har åtgärder vidtagits för att öka säkerheten i skolans entré, bland annat genom att skolan anställt en entrévärd.

Arbete för studiero och lugn miljö

På skolan finns ett arbete för att skapa studiero där en del elever beroende på program får möjlighet att delta. Lärarna använder ändamålsenliga metoder för att upprätthålla en lugn miljö och de vidtar vid behov åtgärder för att återställa ordningen. Arbetet har sin grund i skolans olika programlag där respektive programlag i det förebyggande arbetet kommer överens om regler som ska gälla. I viss grad förs samtal med eleverna om studiero under ledning av elevhälsans representanter. Ett exempel är att elever under skolans introduktionsveckor får ge förslag på hur de vill ha det i skolan. Eleverna ges därutöver möjlighet att framföra åsikter via elevråd och programutskott där rektorn deltar. Elevernas upplevelse av studieron

kartläggs regelbundet med hjälp av enkäter. Ett exempel på ett åtgärdande arbete för en ökad studiero är att alla undervisande lärare kring en klass med låg studiero samlades för att identifiera vid vilka tillfällen studieron var låg. Rektorn och elevhälsan deltog i framtagandet av överenskommelser där en åtgärd var att släppa in sena elever först efter en kvart. Uppföljningen visade att de valda åtgärderna gav god effekt i form av en lugnare klassrumsmiljö.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom området, men vill påtala vikten av att rektorn leder ett arbete kring studiero där skolan som helhet har en kultur med gemensamma förhållningssätt och ordningsregler för alla elever, oavsett program.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22–25 a §§ skollagen

8 kap. 2–3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Gy11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i hög utsträckning.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns analys av betyg

Rektorn följer på flera sätt upp och analyserar eventuella avvikelser och skillnader i lärarnas betygssättning i syfte att ta reda på om dessa är motiverade ur ett likvärdighetsperspektiv. Rektorn har i uppföljningen bland annat uppmärksammat att betygen inom ett ämne visade på avvikelser utifrån vilken lärare som hade satt betyget. Rektorn har med anledning av denna skillnad fört fördjupande samtal med de berörda ämneslärarna om hur olika undervisningsmetoder kan påverka elevresultat och betyg. Vidare har rektorn funnit tydliga skillnader i betyg mellan grupper inom en och samma kurs i ett språk. I syfte att kalibrera bedömningar till en större likvärdighet har därför berörda lärare beslutat

att låta elever genomföra ett icke obligatoriskt nationellt prov. Rektorn har i sin analys kommit fram till förklaringar till de avvikelser som uppmärksammats.

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Rektorn ger lärarna goda förutsättningar att med olika metoder kvalitetssäkra bedömningar och betyg för att uppnå likvärdighet. Lärarna har i flera årskurser börjat med ämnesövergripande sambedömning för att stärka förmågan att göra bedömningar och sätta betyg utifrån styrdokument. Ett exempel på denna sambedömning är att lärare i ämnena svenska och samhällskunskap sambedömt elevarbeten i ett tematiskt projekt. I syfte att uppnå likvärdighet i bedömningsarbetet använder lärarna varierade metoder. Exempelvis används varje vecka tid i både ämneslag och programlag för planering, sambedömning och samtal kring examinationsformer. Lärare analyserar under flera dagar i slutet av läsåret betygsstatistik och har funnit samband mellan elevers närvaro i relation till betyg. Lärare som är nyanställda utvecklar sin bedömarkompetens genom samarbetet i ämneslagen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Beslutet har fattats av Eva Lindgren, utredare.

I den slutliga handläggningen har Åke Isaksson, utredare (föredragande) och Maria Hahne, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den offentliga statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper

och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 28–29 april 2025. Besöket genomfördes av Åke Isaksson och Maria Hahne.

Viktor Rydberg gymnasium Odenplan är en fristående skola belägen i Stockholms kommun, med huvudman Stiftelsen Viktor Rydbergs skolor. Inom Viktor Rydberg gymnasium Odenplan finns naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet samt ekonomiprogrammet. Vid granskningstillfället går 765 elever på skolan.